

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2026.gada 10.martā

Rīgā

Nr.3

Sēde notiek klātienē Kultūras ministrijā

Sēde sākas plkst. 11:00

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja,
Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dzidra Šmita

Piedalās LBP locekļi:

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktore
Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas
vadītāja
Latvijas Pašvaldību savienības pārstāve
Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas direktore
Gulbenes novada bibliotēkas direktore
Latvijas Bibliotekāru biedrības Bērnu un skolu bibliotēku
sekcijas vadītāja, Olaines 1.vidusskolas bibliotēkas vadītāja
Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore
Kultūras informācijas sistēmu centra direktors
Salaspils novada bibliotēkas direktore
Balvu Centrālās bibliotēkas direktore
Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkas speciāliste
Latvijas Universitātes bibliotēkas direktors

Dagnija Baltiņa

Līga Dimante
Ināra Dundure
Ilga Erba
Sabīne Jefimova

Aija Jankava
Māra Kuļikauska
Armands Magone
Daiga Orbidāne
Ruta Susēja
Daina Valeine
Uldis Zariņš

Nepiedalās LBP locekļi:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore
Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes
Fundamentālās bibliotēkas direktore
Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja

Ināra Aploka

Ilona Dobelniece
Baiba Ervalde

Piedalās

Kultūras informācijas sistēmu centra direktora vietnieks
digitālās attīstības jautājumos

Jānis Ziediņš

Protokolē:

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas
vecākā referente

V.Bērziņa

Darba kārtība:

1. Vienotā bibliotēku kopkataloga projekta realizācijas gaita.
2. Grozījumu Bibliotēku likumā virzība.
3. Bibliotēku metodiskā pārraudzība un atbalsts.
4. Citi jautājumi.

Dz.Šmita atklāj Latvijas Bibliotēku padomes (turpmāk tekstā – padome) sēdi un informē par dienas kārtību. Par vienotā bibliotēku kopkataloga realizāciju un pašvaldību publisko bibliotēku vietu tajā informē Kultūras informācijas sistēmu centra pārstāvis.

1.§

Vienotā bibliotēku kopkataloga projekta realizācijas gaita

J.Ziediņš informē par ERAF projekta “Kultūras nozares digitālo pakalpojumu attīstība” aktivitātes “Vienotais bibliotēku kopkatalogs” realizāciju. Projekta mērķis ir izveidot vienotu Latvijas bibliotēku datu reģistru ar iespēju to kolektīvi bagātināt. Projekta ieviešanas rezultātā visām bibliotēkām tiks nodrošināts bibliogrāfisko datu reģistrs, kura datus varēs izmantot ikviena Latvijas bibliotēka.

Kopkataloga pamatu veido Latvijas bibliotēku kopkatalogu dati, tas sastāv no bibliogrāfisko objektu reģistra, eksemplāru reģistra, lasītāju reģistra, autoritatīvo datu reģistra.

Sistēma ieviesta 2025.gada decembrī, uzsākta datu ielāde no BIS ALEPH, tiks ielādēti dati no BIS ALISE.

Aktuāli veicamie darbi – juridiskie un organizatoriskie jautājumi. Projekta noslēgums – 2026.gada jūnijs.

Aktivitāti “Vienotā bibliotēku kopkataloga attīstība” no 2026.gada otrā pusgada līdz 2029.gada otrajam pusgadam īsteno Latvijas Nacionālā bibliotēka (turpmāk tekstā – LNB).

2.§

Grozījumu Bibliotēku likumā virzība

V.Bērziņa informē par likumprojekta “Grozījumi Bibliotēku likumā” virzību. Pēc ministriju iesniegto iebildumu un priekšlikumu saskaņošanas, iesaistoties darba grupai, tika sagatavota precizēta redakcija. Precizētā redakcija atkārtoti tika iesniegta Valsts kancelejā, tuvākajā laikā likumprojekts tiks skatīts Ministru kabineta sēdē. Pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā likumprojekts tiks virzīts izskatīšanai Saeimā.

Likumprojekts paredz:

- paplašināt likuma mērķi un bibliotēku funkcijas atbilstoši mūsdienu situācijai,
- definēt bibliotēku tīklu,
- mazināt bibliotēkas reģistrācijai iesniedzamo ziņu apjomu,
- pagarināt bibliotēku akreditācijas termiņu no 5 gadiem uz 6 gadiem,
- definēt Bibliotēku kopkrājumu un Nacionālo bibliotēku krājumu,
- precizēt bibliotēku direktoru un vadītāju kvalifikācijas prasības,
- atcelt prasības attiecībā uz bibliotēku materiālo un tehnisko pamatu un finansēšanas normatīviem.

Likumprojekts paplašina bibliotēkas funkcijas atbilstoši mūsdienu situācijai, iekļaujot funkcijas, kuras ir svarīgas sabiedrības izaugsmei, atsevišķi izdalot pašvaldību bibliotēku papildu funkcijas, kas ir būtiskas vietējo kopienu atmiņas saglabāšanai un identitātes nostiprināšanai.

3.§

Bibliotēku metodiskā pārraudzība un atbalsts.

D.Baltiņa iepazīstina ar LNB kā Latvijas bibliotēku metodiskā, konsultatīvā un resursu centra darbu un lomām attiecībā uz bibliotēku tīklu, prezentē LNB ieguldījumu:

- piedalās bibliotēku stratēģisko attīstības virzienu noteikšanā,
- uztur daļu no IS un nodrošina to savietojamību,
- ievieš nozares standartus,
- ievieš un attīsta modernus risinājumus,
- stiprina nozares kompetenci,
- profesionāli izmanto, veido un uztur bibliotekāros pakalpojumus.

LNB piedalās valsts bibliotēku nozares attīstības stratēģijas izstrādē un īsteno to, piedalās kultūras mantojuma politikas veidošanā, piedalās kultūras mantojuma nozaru likumdošanas ietvaru izstrādē, koordinē nacionāla mēroga iniciatīvas.

LNB ir digitālo risinājumu testēšanas un ieviešanas platforma bibliotēku sektorā.

LNB veido nozares statistiku, izstrādā nozares standartus un nozares terminoloģiju, koordinē to ieviešanu, nodrošina metodiskos materiālus, metodisko atbalstu un vadlīnijas bibliotēku darbam, veido portālu bibliotēkām, nodrošina profesionālo pilnveidi un tālākizglītību.

LNB nodrošinātā metodiskā pārraudzībā un atbalstā ir iesaistītas LNB struktūras - Bibliogrāfijas institūts, Attīstības departaments, Kompetenču attīstības centrs, Bibliotēku attīstības centrs, Tehnoloģiju departaments, Digitālās attīstības departaments, darbojas Bibliotēku portāls, Wiki.lnb.lv, notiek profesionālās literatūras sagatavošana, tulkošana, izplatīšana kā arī citas aktivitātes.

D.Baltiņa informē par notikušajiem pasākumiem bibliotēku darbiniekiem.

2025.gadā bija 105 profesionālās pilnveides pasākumi bibliotēku nozarei ar 4327 apmeklētājiem, portāla apmeklējums 2025.gadā – 394 124.

2025.gadā realizētas 44 izglītības programmas, no tām 12 – bez maksas.

Padomes locekļi uzsver, ka LNB kā bibliotēku tīkla metodiskais un profesionālo resursu centrs veic apjomīgu darbu. Savukārt bibliotēku vadītājiem un speciālistiem vajadzētu aktīvi izmantot sniegtos LNB pakalpojumus gan klātienē, gan e-vidē.

4.§

Dz.Šmita informē, ka š.g. 31.martā beigsies esošā padomes sastāva pilnvaru termiņš un pateicas padomes locekļiem par ieguldīto darbu, īpaši atzīmējot aktuālākos veiktos darbus – aktīvu dalību pašvaldību bibliotēku reorganizācijas projektu izvērtēšanā, iesaistīšanos grozījumu Bibliotēku likumā projekta izstrādē.

Padomes locekļi pateicas padomes priekšsēdētājai Dz.Šmitai par ilggadīgu ieguldījumu bibliotēku tīkla attīstības veicināšanā.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

(*paraksts) Dz.Šmita

***DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**